

2. Соціальна структура в поєднанні з рекреацією дозволить стати важливим поштовхом до розвитку економіки та власне самого малого міста.

3. Видів туризму існує багато. Розвиток певної галузі є важливим, але ще кращим є поєднання цих галузей.

4. Співробітництво та кооперації з різноманітними державними та приватними структурами – основний шлях розвитку більшості міст з населенням менше 10 тис. осіб.

5. Кожне місто, яке б воно не було, має право на існування. Містечка були, є і в подальшому будуть існувати на теренах України.

Література

1. Доценко А.І. Українські містечка: міфи і реальність // Вісник Київ. нац. пед. ун-ту. – 2006. – Вип. 8. – С. 279-284.
2. Міська історія України: проблеми початкового датування / Я. В. Верменич, В. І. Дмитрук, С. І. Архипова. - К. : Інститут історії України НАН України, 2010. – 140 с.
3. Національний атлас України. Наукові умови створення та реалізація / За ред. чл.-кор. НАНУ Л.Г. Руденка. – К.: 2007. – 406 с.
4. Посацький Б.С. Простір міста і міська культура (на зламі XX-XXI століть). – Львів: Вид-во НУ „ЛП”, 2007. – 208 с.

Summary

Korniyko H.P., Leontyeva G.G. **Tourist Attraction of Small Towns of Ukraine.**

The article highlights the small towns of Ukraine, their tourist attraction as well as the current state and future prospects for the development of recreational areas in them.

УДК 911.3

О.В. Малофєєва

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Стаття присвячена сучасному стану та перспективності розвитку туристичної сфери в Херсонській області. Детально розглянуто туристично-рекреаційна база регіону та приділена значна увага інвестиційним проектам та програмам, які на сьогоднішній день існують та впроваджуються не лише в господарстві області, а й в туристично-рекреаційній галузі.

Постановка проблеми. Останнім часом склалась така ситуація, що розраховувати на розвиток та отримання значних доходів, умовно кажучи, лише від двох регіонів: Карпат і Криму вже немає сенсу. Тому варто спрямувати сили на розробку та реалізацію нових, альтернативних варіантів та напрямків, які б в такій же мірі, а в кращому випадку навіть більше, змогли б повноцінно відобразити потенціал туристично-рекреаційних ресурсів України.

Мета дослідження: вивчити специфіку перспективності та привабливості інвестицій у розвиток туристичної сфери Херсонської області.

Викладення основного матеріалу. Херсонська область розташована на півдні України в межах Причорноморської низовини, у басейні нижньої течії річки Дніпро. На півдні омивається водами Чорного і Азовського морів. Берегова лінія дуже порізана. Вздовж морського узбережжя тягнуться піщані острови (Джарилгач, Чурюк), коси (Тендрівська, Бірючий Острів), мілководні затоки (Джарилгацька, Тендрівська), лимани (Утлюцький, Дніпровський). Головні річки – Дніпро і його права притока Інгулець. На території області знаходиться велика частина Каховського водосховища [4, 6]. Клімат Херсонської області помірно-континентальний із жарким посушливим літом і м'якою малосніжною зимою. Середньорічні температури: липня +22,4°C, січня –2,1°C. Максимальна літня температура +45°C, мінімальна зимова –31,5°C. Тривалість безморозного періоду в середньому 179 днів на рік. Середньорічна кількість опадів від 300 до 420 мм. Влітку часто спостерігаються суховій і гарячий сухий вітер [4,6]. Херсонська область знаходиться в межах двох тектонічних структур: Українського щита та Північного крила Причорноморської западини. Так як регіон знаходиться в межах Причорноморської низовини, середні висоти не перевищують позначки в 50-60 метрів над рівнем моря. Середня абсолютна висота області становить 46 м, максимальна висота 96,9 м. біля с. Ушкалка Верхньорогачицького району, мінімальна позначка –0,4 м нижче рівня моря на деяких ділянках узбережжя Сиваша [4,6]. В Херсонській області налічується 19 малих річок, 77 озер (найбільші Бехтерські, Круглоозерські та Геройські озера), одне Каховське водосховище, 22 лимани, акваторії морів складають 470 тис. га. Основою водних ресурсів області є Дніпро [4, 6]. На території Херсонщини розвідані 4 родовища підземних мінеральних вод, проте два з них (Залізний Порт та Хорли), на сьогоднішній день не експлуатуються. Дві свердловини (Херсонська-1 та Херсонська-2) видобувають мінеральні води, які використовуються для потреб населення та розливу в якості мінеральної природно-столової води (вода «Воронцовська»). Також задіяні у лікувально-профілактичних закладах (водолікарня «Гаряче джерело»). На території Херсонщини знайдені: йодні (Залізний порт, Чаплинка), бромні (Генічеськ), йодо-бромні (Чаплинка), хлоридні (Гола Пристань, Іванівка) а також родовища йодних термальних вод (півострів Чонгар) [4,6]. Херсонська область має власні запаси мулових лікувальних грязей, проте деякі з них не використовуються (оз. Салькове, оз. Кругле і оз. Генічеське). На території регіону є санаторій «Гопри», що використовує води і грязі оз. Грязьове (оз. Солоне) [4,6]. Серед найпопулярніших туристичних ландшафтних destinations виділяють: Урочище «Буркути», плавні Дніпра, Бехтерський дубовий гай і звичайно Олешківські піски. Всього на території Херсонської області на-

лічується біля 76 об'єктів природно-заповідного фонду, серед них 2 біосферні заповідники (Чорноморський біосферний заповідник, Біосферний заповідник «Асканія-Нова»), 1 національний природний парк (Нижньодніпровський), 18 заказників, 32 пам'ятки природи та ін. [4,6]. Область охоплює історичні терени колишнього Дикого поля, стале поселення тут тільки з кінця XVIII ст. Відповідно до цього, архітектурно-містобудівна спадщина представлена спорудами і комплексами кінця XVIII – початку XX ст., переважно стилю класицизм. В області на державному обліку перебуває 106 об'єктів [1].

Зважаючи на потужну туристично-рекреаційну базу, стає очевидним перспективність впровадження різноманітних, як вітчизняних, так й іноземних інвестиційних проектів. На сьогоднішній день вже існує ряд таких проектів:

- *Будівництво бальнеологічного центру «Цілющий гейзер» (Голопристанський р-н)* – ініціатор Гордійчук В.Б.; вартість 15 млн. дол. США; термін реалізації 1 рік; стадія реалізації: функціонує як бальнеологічна «купальня під відкритим небом»; очікуванні результати: створення лікувально-оздоровчого центру з використанням мінеральних вод, розрахований на прийом одночасно 600 осіб на добу.

- *Будівництво логістичного центру (Великопетиський р-н)* – ініціатор ФГ «Лена»; вартість 1 200 млн. грн; термін реалізації 1 рік; стадія реалізації: наявні площадка та склади; очікуванні результати: реалізація проекту забезпечить акумулювання, тимчасове зберігання та формування партій різної продукції для подальшого постачання на ринки збуту [3].

Варто зазначити, що також виокремлені та інвентаризовані певні ділянки районів, які матимуть у подальшому туристично-рекреаційне призначення. Наприклад, виділено 30 га Голопристанського р-н, с. Геройське – для розміщення оздоровчого центру, туристичного комплексу (розміщене озеро, площею 3,58 га, з лікувальними властивостями) [3].

На сьогоднішній день найважливішим проектом вважається будівництво міжнародного мультифункціонального медично-реабілітаційного комплексу-містечка – «ІнтерМедікалЕкоСіті» (розташування коса Арабатська стрілка, Генічеський р-н). Проектний план міжнародної клініки відновного лікування передбачає будівництво діагностичного і наукового центрів, приймального відділення, поліклініки, палатних секцій на 900 місць і лікувального парку. Створення курортної зони з торговими комплексами, кафе і ресторанами, двох етнокомплексів, центрів дозвілля, термальних ванн, яхтклубів, медичного коледжу. Рекреаційна зона вміщуватиме готель, пансіонати і кемпінги. Що стосується місткості, то санаторії для батьків з дітьми і дитячі санаторії розраховані на 3,6

тис. місць, курортні і туристичні готелі – на 1,2 тис. місць, пансіонати – на 3,5 тис. місць. У міжнародних етнокомплексах передбачено 1,5 тис. місць [2]. На будівництво вказаного об'єкту вже витрачено 40 млн. дол. США. У 2013 р. завершено реалізацію першої черги проекту «Сафарі-парк». Даний проект був презентований інвесторам в Німеччині, Ізраїлі та Японії.

Серед інших проектів можна згадати будівництво сучасної інфраструктури для розвитку зеленого туризму з використанням цілющих грязей лемурійських джерел (озеро Лемурійське, село Григор'ївка, Чаплинський район) затоки Сиваш в рамках проекту «Лемурійське озеро», який увійшов до обласного проекту активізації розвитку сільських територій «Територія майбутнього» і вже почав реалізовуватись. Та звичайно історико-розважальний комплекс, етнографічно-екологічний музей під відкритим небом «Зелені хутори Таврії» (Голопристанський район), який вже приймає гостей з різних куточків світу [5].

Щорічно в останній тиждень вересня на Херсонщині відбувається Міжнародний інвестиційний форум «Таврійські горизонти: привабливість, співпраця, інвестиції, економічний розвиток». Форум є одним з найбільших інвестиційних заходів в Україні. Метою Форуму є презентація ділових можливостей Херсонської області, демонстрація напрямку розвитку та інвестиційних запитів у різних галузях, зокрема в туризмі [3]. В 2013 році було представлено ще кілька проєктів: «Сафарі-парк» (Генічеський р-н, коса Арабатська Стрілка), Хутірське поселення «Розважайся-розвивайся» на базі розважального комплексу «Зелені хутори Таврії» (Голопристанський р-н), рекреаційний комплекс «Чайна тиша» (Голопристанський р-н), плавучий флотель «Паллада» (м. Херсон) [2].

Висновки. Херсонська область має вигідне економіко-географічне положення, особливе значення мають вихід до Чорного та Азовського морів, сприятливі кліматичні умови, мальовничі ландшафти морського узбережжя та неповторні краєвиди Дніпра та Інгульця, значні туристично-рекреаційні ресурси (пам'ятки архітектури та мистецтва, численні пляжі, запаси лікувальних грязей та ропи лиманів і солоних озер). Все це сприяло формуванню в регіоні потужного туристично-рекреаційного комплексу, що складається з санаторно-курортного господарства і туризму. Інвестиційні проекти – це хороша можливість створення нового перспективного та конкурентоспроможного регіону для туристичної галузі. На сьогоднішній день вже задіяно ряд таких програм. Найближчим часом очікується підтримка не лише іноземних інвесторів, а й представників малих та середніх українських підприємств. Це надасть можливість всебічно представити Херсонську область, як потенційного конкурента вже розвинутих регіонам України в туристичній галузі.